

Міністерство освіти і науки України

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

*Навчально-науковий інститут
бізнесу і менеджменту*

Кафедра обліку та аудиту

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ
ТА ФІНАНСІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

**II Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція**

30 жовтня 2020 року

Україна, м. Харків

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Навчально-науковий інститут
бізнесу і менеджменту

Кафедра обліку та аудиту

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ
ТА ФІНАНСІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

**Матеріали II Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

*присвяченої 90-річчю з дня заснування
Харківського національного технічного університету
сільського господарства імені Петра Василенка*

30 жовтня 2020 року

м. Харків – 2020

УДК 657.1 (477)

Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. – 274 с.

Редакційна колегія:

- Т.Г. Маренич** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- Р.Ф. Бруханський** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та економіко-правового забезпечення агропромислового бізнесу Тернопільського національного економічного університету;
- Ю.О. Зайцев** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- І.О. Крюкова** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету;
- О.В. Назаренко** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету;
- Н.І. Рижикова** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- Н.О. Бірченко** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- О.Г. Малій** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- Н.М. Позняковська** – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Національного університету водного господарства та природокористування;
- С.В. Руденко** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка.

Тези доповідей розміщені в авторській редакції.

У Збірнику представлено результати наукових досліджень, які оприлюднено на II Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів» та спрямовано на пошук нових наукових ідей щодо удосконалення бухгалтерського обліку, контролю та фінансів в контексті інтеграційних і глобалізаційних процесів та підвищення ефективності та конкурентоспроможності діяльності суб'єктів господарювання.

© ХНТУСГ, 2020

Залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на саму дату.

Література.

1. Кравчук О. Безнадійна і сумнівна заборгованість. *Дебет-Кредит*. 2010. №35. С. 35-37.
2. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2009. № 12. С. 12-18.
3. Романюк С. Резерв сумнівних боргів: бухоблік створення, перегляду, використання. *Все про бухгалтерський облік*. 2020. №38. С. 44.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ ЕКСПОРТУ ТОВАРІВ

*Тютюнник С.В., к.е.н., доцент,
Полтавська державна аграрна академія*

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», експорт (експорт товарів) – продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, включаючи реекспорт товарів [3].

Ведення бухгалтерського обліку операцій експорту товарів також регулюють П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».

Особливості бухгалтерського обліку експорту товарів залежать від умов їх реалізації, які визначені при укладанні зовнішньоекономічного договору [1].

1. У випадку відвантаження товарів на експорт на умовах повної передоплати складають наступні бухгалтерські проведення:

- Надходження передоплати за товари від іноземного покупця (нерезидента): дебет рахунку 312 «Поточні рахунки в

іноземній валюті» кредит рахунку 681 «Розрахунки за авансами одержаними».

- Відображення доходу від реалізації товарів: дебет рахунку 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» кредит рахунку 702 «Дохід від реалізації товарів».

Сума доходу визначається за курсом НБУ на дату надходження передоплати за товари на поточний рахунок в іноземній валюті (п. 6 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»). Курсові різниці за заборгованістю перед покупцем у частині одержавного авансу не розраховують, так як авансовий платіж відноситься до немонетарної статті балансу.

- Списання реалізованих на експорт товарів: дебет рахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів» кредит рахунку 28 «Товари».

- Відображення заліку заборгованостей: дебет рахунку 681 «Розрахунки за авансами одержаними» кредит рахунку 362 «Розрахунки з іноземними покупцями».

2. За умови відвантаження товарів з наступною оплатою:

- Відображення доходу від реалізації товарів: дебет рахунку 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» кредит рахунку 702 «Дохід від реалізації товарів».

Сума доходу визначається за курсом НБУ на дату відвантаження товарів іноземному покупцю (нерезиденту) або перевізнику (п. 5 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»). На заборгованість іноземного покупця (нерезидента) до моменту надходження оплати за товари на поточний рахунок в іноземній валюті нараховують операційні курсові різниці (п.п. 7, 8 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»). Курсові різниці нараховують на дату здійснення розрахунку та на дату складання звітності (якщо відвантаження товару на експорт та здійснення розрахунку відбувалося у різних звітних періодах).

- Списання реалізованих на експорт товарів: дебет рахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів» кредит рахунку 28 «Товари».

- Надходження оплати за товари від іноземного покупця (нерезидента) на поточний рахунок в іноземній валюті: дебет рахунку 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» кредит рахунку 362 «Розрахунки з іноземними покупцями».

- Відображення доходу від курсових різниць: дебет рахунку 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» кредит рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці», або відображення втрат від операційних курсових різниць: дебет рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці» кредит рахунку 362 «Розрахунки з іноземними покупцями».

- Включення доходу від курсових різниць до складу фінансових результатів: дебет рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці» кредит рахунку 791 «Результат операційної діяльності», або включення втрат від операційних курсових різниць до складу фінансових результатів: дебет рахунку 791 «Результат операційної діяльності» кредит рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці».

3. У випадку відвантаження товарів на умовах часткової передоплати.

Сума доходу в частині, яка одержана як авансовий платіж, визначається за курсом НБУ на дату надходження передоплати за товари на поточний рахунок в іноземній валюті (п. 6 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»). Курсові різниці за заборгованістю перед покупцем у частині одержаного авансу не розраховують, так як авансовий платіж відноситься до немонетарної статті балансу.

Сума доходу по неоплаченій частині визначається за курсом НБУ на дату відвантаження товарів іноземному покупцю (нерезиденту) або перевізнику (п. 5 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»). На заборгованість іноземного покупця (нерезидента) до моменту надходження оплати за товари на поточний рахунок в іноземній валюті нараховують операційні курсові різниці (п.п. 7, 8 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів») [2]. Курсові різниці нараховують на дату здійснення розрахунку та на дату складання звітності (якщо відвантаження товарів на експорт та здійснення розрахунку відбувалося у різних звітних періодах).

Таким чином, при відображенні в обліку експорту товарів визначальну роль відіграють умови їх реалізації, які зазначені в зовнішньоекономічному договорі (умови повної передоплати, часткової передоплати чи без передоплати). Так як залежно від

цих умов визначається сума доходу від реалізації товарів на експорт іноземним покупцям (нерезидентам).

Література.

1. Карпова В. Бухоблік вибуття запасів. *Все про бухгалтерський облік*. 2020. №38. С. 14-21.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2020 р. № 193 /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text> (дата звернення: 14 жовтня 2020 р.).

3. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 14 жовтня 2020 р.).

Романченко Ю. О., Черненко Л. В., Яловега Л. В. ЕЛЕКТ-РОННИЙ ДОГОВІР В ОБЛІКОВІЙ ПРАКТИЦІ	<i>127</i>
Рудь С. О. ОБЛІК БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ У ЗЕРНОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОЇ ПРАКТИКИ	<i>131</i>
Сирцева С. В., Пісоченко Т. С. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ: ОРГАНІЗАЦІЯ, ОФОРМЛЕННЯ, ОБЛІК	<i>133</i>
Сусарова І. П. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СТАНДАРТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ПОЛЬЩІ ТА В УКРАЇНІ	<i>136</i>
Храпунова Т. Є., Пристемський О. С. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	<i>138</i>
Цимбалістий О. Я. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ДЕФІНІЦІЙ «КРИПТОВАЛЮТА» І «КРИПТОАКТИВИ»: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	<i>139</i>
Чайка О. В., Стренадко В. Р., Остапенко Ю. І. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ	<i>141</i>
Чіп Л. О., Чеверда Р. В. СКЛАДОВІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ У МІЖНАРОДНІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ОБЛІКОВІЙ ПРАКТИЦІ	<i>144</i>
Шахман К. Г., Пристемський О. С. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ, МЕТОДИ І ПРОЦЕДУРИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	<i>147</i>
Ярьсько М. М., Єдинак Т. С. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ОРЕНДИ ТА ЇЇ УМОВ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	<i>149</i>
Сидоренко Л.О. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ	<i>152</i>
Тютюнник С.В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ ЕКСПОРТУ ТОВАРІВ	<i>154</i>
<u>Секція 2. Міжнародний та національний досвід розвитку аудиту та інших видів контролю</u>	
Бірченко Н. О. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЇ	<i>159</i>